

Krajevni odbor Rdečega križa v Notranjih Goricah

Rdeči križ Slovenije je humanitarna organizacija nacionalnega pomena, ki deluje v dvanajstih regijah na področju Slovenije, 56-ih območnih združenjih in v preko 900 krajevnih organizacijah Rdečega križa (KORK). Z veseljem vam sporočam, da se lahko, po letih skorajda »gverilskega« delovanja v našem kraju, sedaj obrnete na pisarno Rdečega križa, ki ima svoj sedež v Zadržnem domu Notranje Gorice, Podpeška cesta 380. Odgovorna oseba je Miro Pristavec (mobitel 031 555 981).

Poslanstvo Rdečega križa je izboljšati življenje ljudi, ki se zaradi takega ali drugačnega razloga znajdejo v stiski, zato v lokalnih okoljih spremlja življenje ljudi in se trudi aktivno reagirati na pojave stiske in nemoči, še posebej ranljivih skupin, kot so otroci in starejši. Če v svoji bližini zaznate osebe ali družine, ki očitno potrebujejo našo pomoč ali ste sami v takem položaju, vas pozivamo, da obrnete na vašo krajevno organizacijo in poskušali vam bomo pomagati po naših najboljših močeh. Pokličite in dogovorili se bomo za čas srečanja. Obudimo solidarnost!

Miro Pristavec,
KORK Notranje Gorice

Od elektroinštalacij do sončnih elektrarn: intervju z direktorjem Plan-neta, Markom Femcem

V tokratni številki Barjanskega lista vam predstavljamo uspešno podjetje Plan-net iz Kamnika pod Krimom. Gre za srednje veliko podjetje s štiridesetimi zaposlenimi, vodilno podjetje na področju izgradnje sončnih elektrarn v Sloveniji. Sodelovanje z zanesljivimi poslovnimi partnerji jim že od leta 1999, ko je bilo podjetje ustanovljeno, omogoča kontinuirano rast in razvoj. Visoko kakovost zagotavljajo s standardi ISO 9001:2008 (priznanje za kvaliteto) in, kot edini v Sloveniji, s članstvom v PV Cycle. Gre za združenje za reciklažo modulov, kar pomeni, da bodo elektrarne po njihovi dolgotrajni uporabi in dotrajnosti, reciklirali. Poleg poglavitne dejavnosti, sončnih elektrarn, ponujajo tudi električna vozila in polnilne postaje. Kot pravi direktor Marko Femc, ki nam je povedal več o podjetju, njihovih dejavnostih in viziji, se skupina Plan-net zavzema tudi za družbeno odgovornost in hkrati uresničuje globalne spremembe spoštovanja narave.

Kdaj ste ustanovili podjetje in katera je bila prvotna dejavnost?

Družbo Plan-net je leta 1999 ustanovil Zdenko Pal (še vedno lastnik), z namenom trgu ponuditi elektroinštalacijske storitve. V družbi smo se v naslednjih letih hitro širili, kadrovsko, prihodkovno in tudi investicijsko. Sam sem se kot direktor podjetju pridružil leta 2004. Razvijati smo se začeli iz klasične elektroinštalacijske firme na zastopanje tujih podjetij za agregate, začeli smo ponujati UPS naprave, leta 2008 sončne elektrarne in kasneje tudi električna vozila (avtomobile in skuterje), začeli smo prodajati polnilne postaje za električne avtomobile, sedaj pa delamo na razvoju shranjevalnih sistemov iz vodika. Kot vidite, se podjetje venomer razvija, vsako leto gremo naprej. Najbolj prelomno je bilo leto leto 2008, ko smo se pri naših produktih in dejavnostih podjetja osredotočili na obnovljive vire in na trajnostni razvoj.

Ali ste že od samega začetka v Kamniku pod Krimom?

Tako je. Sprva smo imeli najete prostore v središču vasi, potem smo leta 2007 zgradili sedanje prostore. Poslovna stavba, v kateri sva, je od Ministrstva za gospodarstvo in časnika Finance dobila nagrado za najbolj energetsko učinkovit poslovni objekt v Sloveniji. Na objektu imamo namreč dve sončni elektrarni, polnilno postajo za električna vozila, ogrevanje in hlajenje delujeta na obnovljive vire energije. Stroške obratovanja smo uspeli znižati za kar 90 odstotkov.

In to prenašate na druga podjetja?

Najprej želimo z lastnim zgledom pokazati, da se da tako poslovati, da je to pametno in dobro in nato tudi produkte, ki so vezani na našo dejavnost, ponujati tržišču. Sprejeli smo tudi odločitev, da bomo šli v postavitev vetrnih elektrarn, ker smo po desetih letih dobili potrditev, da je v Sloveniji možno postaviti takšno elektrarno. Torej vidimo, da se da, čeprav s težko nujno, ampak bomo postavili tudi prvo vetrno elektrarno.

Kako ste začeli s sončnimi elektrarnami in koliko ste jih doslej postavili?

S sončnimi elektrarnami smo začeli leta 2008, ko je prišla prva uredba, ki je omogočala in vzpodbujala gradnjo sončnih elektrarn ter ko je bila za gradnjo odobrena subvencija države. Ideja za gradnjo

elektrarn pa izhaja iz tega, da smo se zavezali, da bomo do leta 2020 imeli 25 odstotkov obnovljivih virov. Z leti se je pokazalo, da je trg pripravljen na sončne elektrarne in tako smo do danes lepo rasli. Na žalost pa se je sedaj država odločila, da sončnih elektrarn ne rabimo več in bo ustavila subvencije. Zaenkrat so jih z novim predlogom energetskega zakona samo znižali, vendar s tovrstnimi ukrepi ukinjajo sončne elektrarne.

Naše podjetje je postavilo več kot 120 elektrarn. Na tem področju smo eden izmed vodilnih podjetij in imamo kar velik tržni delež. Vendar pa smo bili zaradi novih omejitev države primorani odpreti podjetje tudi na Hrvaškem in v Srbiji, kjer so prve elektrarne že prodane. Ker je doma recesija, politika je bolj otroški vrtec kot resno okolje, smo morali gledati širše in iskati nove priložnosti.

Koliko pa je sončnih elektrarn na Brezovici, smo Brezovičani dovzetni za takšne novice, za obnovljive vire energije?

Najprej naj povem, da ima na primer Nemčija, ki je najbolj razvita na tem področju, okrog 350.000 sončnih elektrarn. Slovenija jih ima trenutno okoli 3000. Za občino Brezovica bi težko rekel, koliko jih ima, vendar smo jih samo mi postavili približno 6, zato ocenjujem, da jih je približno 20.

Kdo se odloča za postavitev sončnih elektrarn?

Ljudje se za sončno elektrarno odločajo iz dveh razlogov. Prvi in tudi najpomembnejši razlog je finančni, ljudje se odločajo za sončno elektrarno kot finančni produkt. Torej odločajo se med tem, ali dati denar na banko ali kupiti delnice, imeti denar v nogavici ali pa zgraditi elektrarno. In elektrarna je do sedaj omogočala zelo visoke donose in solidno varnost, subvencijo na 15 let in po petnajstih letih prodajo elektrike operaterju. Večinoma so torej ljudje to vzeli kot neke vrste varčevanje, rento za stare čase. Drugi razlog pa je, da se ljudje zavedamo, da reševanje planeta ni nekaj, kar gledamo po televiziji in ga mora reševati nekdo v Bruslju, ampak da se to začne doma, v lastni hiši.

Obenem je sončna elektrarna statusni simbol.

Sončna elektrarna postaja statusni simbol, zagotovo. Tisti, ki ima sončno elektrarno, je nekaj več, ker zna dobro naložiti denar in se za-

veda onesnaženosti planeta ter da je potrebno ukrepati. Zagotovo je sončna elektrarna torej statusni simbol, kar se vidi tudi po tem, kako se gradijo. Če jo ima sosed ali poslovni partnerji, jo bom imel pa še jaz (smeh).

Kdaj bo pa tako pri avtomobilih?

Pri avtih se dogaja podobno. Električni avtomobili so bili razviti že pred 100 leti, potem pa jih naftni in avtomobilski lobiji niso želeli, ker pri električnih avtomobilih ni vzdrževanja, menjave olja, dotakanja nafte, kar za avtomobilsko industrijo ni donosno. Danes so dobri električni avtomobili, kot je Nissan, ki ga prodajamo tudi mi, še zelo dragi (cca. 40.000 EUR). Cenejši avtomobili (od 10. do 15.000 EUR) so slabši, oziroma so le za dve osebi in dosežejo hitrosti do 100 km/h, kar pomeni, da še ne morejo nadomestiti klasičnega avtomobila. Na tem področju pričakujem velik boom čez kakšni dve leti, ko se bo tudi opcija nakupa izboljšala.

Kakšni pa so vaši načrti za prihodnost?

Načrtov je več. Če pa govoriva o srednjeročnih načrtih, pa smo, kot rečeno, odprli podjetje v Srbiji in na Hrvaškem, kar je trenutno velik zalogaj. Še naprej bomo razvijali sončne elektrarne, saj jih želimo še izboljšati, na primer pri mikroinverterjih, optimizaciji in tako naprej. Razvijali bomo segmente električnih vozil in najnovejše shranjevalne sisteme. Ker bomo čedalje več elektrike proizvajali s soncem, bomo morali to energijo shranjevati, da jo bomo lahko ponoči uporabljali, kar bomo naredili s posebnimi vodikovi sistemi. Če na kratko razložim: energijo delaš iz sonca zastonj, medij, ki ga uporabiš za njeno shranjevanje, pa je voda. S hidrolizo lahko cepimo vodo na vodik in kisik. Vodik je gorivo in ko z gorivno celico dodajamo vodik kisik, dobivamo spet vodo, obenem pa se sprošča energija v obliki elektrike. Tako ne rabimo nobenih premogov, nafte, vse lahko delamo s soncem in vodo.

Vesna Novak

Ali je Barje res barje?

Ljubljansko barje je skozi zgodovino ves čas spreminjalo svojo podobo. V ledenodobnem času so se tukaj razraščali borovci, ki so se jim ob otoplitvi pridružili, kasneje pa jih povsem izrinili, različni listavci. V holocenu je ravnico zalilo jezero, ki se je počasi krčilo, dokler se ni pred okrog 4000 leti spremenilo v močvirje. V slabo prezračeni vlažni tleh je gnitje rastlinskih ostankov počasno, ti se zato nalagajo in iz močvirja nastane barje. Sprva je to nizko barje, ki je še v stiku z minerali bogato talno vodo. Na njem uspevajo šaši, ločje, mahovi, orhideje itd. Barje z nalaganjem rastlinskih ostankov raste in se dvigne nad nivo talne vode. Takrat rastline iz nje več ne morejo črpati hranil. Takšno okolje ustreza mesojedim rastlinam, ki dobijo hranila iz živalskih »prehranskih dodatkov« ter šotnim mahovom. Šotni mahovi tla zakisajo, kar razgradnjo le še upočasnijo. To je viso-

GRADNJE GRČA d.o.o.

Podovnice 13

1357 Notranje Gorice

email: grea@siol.net

tel: 031 625 817

www.gradnje-grea.si

CELOVITA STORITEV PRIKLOPA NA KANALIZACIJSKI SISTEM

- projektantski načrt priključitve na kanalizacijski sistem,
- potrebna soglasja za izvedbo priklopa,
- gradbena dela za priklop v dogovoru s stranko,
- pregled izvedbe priklopa s strani pooblaščenega podjetja.